بسم الله الرحمن الرحيم

ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/2009

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު

ތަޢާރަފާއި ނަން

1. (ހ) މިއީ ވަޒީފާއަދާކުރާ މީހުންނަށް، ޕެންޝަން ލިބިދިނުމަށްޓަކައި، ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި އަދަދަކަށް ފައިސާ ނަގައިގެން އެފައިސާ އިންވެސްޓްކޮށްގެން ލިބޭ ފައިސާއިން ހިންގޭ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމަކާއި، ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ހަރަދުކޮށްގެން ހިންގޭ ޕެންޝަން ސްކީމްތައް ޤާއިމުކޮށް ހިންގުމާބެހޭ ޤާނޫނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު" އެވެ.

މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފީސް

ޕެންޝަން އޮފީސް

2. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، "މޯލްޑިވްސް ޕެންޝަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފީސް" ގެ ނަމުގައި، ވަކި އޮފީހެއް އުފެދިގެންދެއެވެ. މި ޕެންޝަން އޮފީހަކީ، [illegible] އަމިއްލަ ނަމުގައި ދަޢުވާ ކުރުމާއި ދަޢުވާ ލިބިގަތުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ، އުފުލޭ މުދަލާއި ނުއުފުލޭ މުދާ ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހޯދުމާއި، ލިބިގަތުމާއި، އަމިއްލަ ނަމުގައި މުޢާމަލާތު ކުރުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ އަދި ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ މިނިވަން ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތެކެވެ.

ޕެންޝަން އޮފީހުގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

3. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތަކީ:-

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރާ ޕެންޝަން ސްކީމްތައް ބެލެހެއްޓުން.

(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ފޯރުކޮށްދިނުން.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރާ ސްކީމްތައް ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދުތައް ހެދުމާއި، އެކަމާބެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި ގައިޑްލައިންތައް ހެދުން.

(ށ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރެވޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ފައިސާ ދޫކުރުން.

(ނ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރެވޭ ޕެންޝަން ސްކީމްތަކާބެހޭ ޢާއްމުން ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމަށް ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން.

(ރ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުން ހަވާލުވެފައިވާ މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާކަމަށް ޕެންޝަން އޮފީހަށް ފެންނަ ކަންތައްތައް ކުރުން.

4. ޕެންޝަން އޮފީހުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު

(ހ) ތިރީގައިވާ މަޢުލޫމާތު، ސެކިއުރިޓީޒް މާރކެޓް ރެގިއުލޭޓަރަށް ޕެންޝަން އޮފީހުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

1. އޮޑިޓަރ ޤަބޫލުކުރާ ގޮތެއްގައި މުސްތަޤްބަލު އެކައުންޓްތަކުގެ ފޯމިއުލާއިން އޮޑިޓްކޮށްފައިވާ، މުދަލާއި މާލީ ބަޔާންތަކާއި، އާމްދަނީއާއި ޚަރަދުގެ އަހަރީ ހިސާބުތައް. މިގޮތުގައި އެކައުންޓްތަކުގެ އެސެޓްތަކުގައި ޕެންޝަން އެސެޓް އިންވެސްޓްކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި ނިސްބަތާއި، އެ އިންވެސްޓްމަންޓްތަކުގެ ގްރޭޑް އަދި ރޭޓް އިންވެސްޓްމަންޓުން ލިބޭ އާމްދަނީ އަދި މިކަމާގުޅޭ އެންމެހައި ޚަރަދު ހިމެނެއެވެ. މި ޚަރަދުތަކުގެތެރޭގައި އެސެޓް މެނޭޖްމަންޓް ފީ އާއި ކަސްޓޮޑިއަން ނަގާ ފީ އަދި ފައިސާއާ ބާކީ މުޢާމަލާތްތަކަށް ނަގާ ފީވެސް ހިމެނެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހަޅާ ހިސާބުތަކާ ބަޔާންތައް ސެކިއުރިޓީޒް މާރކެޓް ރެގިއުލޭޓަރު ބޭނުންވެއްޖެނަމަ އިތުރު މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ޕެންޝަން އެކްޗުއަރީގެ އެޖެންޓަށް ނުވަތަ ޕެންޝަން އޮފީހުން ނުވަތަ ވަކިން ޒިންމާދާރު އެސެޓްމެނޭޖަރއަށް އެދިދާނެއެވެ.
2. ކޮންމެ ތިން މަހުން އެއްފަހަރު، ޕެންޝަން އެސެޓްސް ވިއްކާފައިވާ ޢަދަދާއި ގަނެފައިވާ ޢަދަދުގެ ހިސާބުތަކުގެ ތަފްސީލު. މިގޮތުގައި އެސެޓްގެ ނަމާއި، މުޢާމަލާތު ހިނގި ތާރީޚާއި އަގާއި، އެއިންވެސްޓްމަންޓުން ލިބުނު އާމްދަނީ ހިމެނެއެވެ.

(ށ) މިމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ އިތުރުން، ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ އެއްވެސް ބައްދަލުވުމަކުން "ސްޓޭޓްމަންޓް އޮފް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސް" އަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް އަތުވެއްޖެނަމަ އެބަދަލު ސެކިއުރިޓީޒް މާރކެޓް ރެގިއުލޭޓަރަށް

ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މިމާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުލޫމާތުތަކުގެ އިތުރުން ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޯޑުންނާ އަދި މައުލޫމާތުދޭންވީގޮތަށާ، އެމައުލޫމާތުތަކާއި، ހުށަހަޅަންވީގޮތް ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކަނޑައަޅާނެއެވެ. އަދި ސަރވޭތަކަށް ކުރުމުތަކާއި، އެކްސްޓަރނަލް އިންވެސްޓްމަންޓް ކަސްޓޯޑިއަނާއި، ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ހިސާބުތަކާއި، ފޯމުތަކާއި، ޖުޑިޝަލްތަކާއި، އެހެންވެސް ރިޕޯޓުތައް ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ތަކެތި، މުސްތަޤްބަލުގެ ބަދަލުތަކާއި ޚާރިޖީ ހުރިހާކަމެއް އެހެން ފަރާތްތަކުން ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޯޑުންނަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ގޮތުގައި ބެލެހެއްޓުމަށް ތަބާވާންވާނެއެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން އޮފީހުން މިމާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުލޫމާތު، އާންމުކޮށް ހާމަކުރަންވާނެއެވެ. މި މައުލޫމާތު ޝާއިއުކުރުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖެއްސާނީ ޕެންޝަން އޮފީހުންނެވެ.

5. ޕެންޝަން ސުޕަވިޝަން ޖަވާބުދާރީކުރުން

ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޯޑަކީ ޕެންޝަން ސުޕަވިޝަން ޖަވާބުދާރީވުމެއް، ތިރީގައިވާ ކަންތައްތައް ކުރުމަށް ޒިންމާދާރުވާނެއެވެ.

(ހ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްމަންޓްތަކާ ގުޅޭ، އެ އިންވެސްޓްމަންޓްތަކުގެ ޕޯޓްފޯލިއޯ ބެލެހެއްޓުން.

(ށ) ވޮލަންޓަރީ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ޑޭޓާ ޖަމާކުރުން ހަމަޖައްސާ ރިޕޯޓުތައް ތައްޔާރުކުރުމާއި، އާންމުކުރުމާ ބެހޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.

(ނ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ފެށިގެން ދައުލަތުން ކުރާ ކަންތައް ހިނގާ ގޮތް ބަލައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ތަބާވުންތަކަށް ރިޕޯޓް ތަބާވުންތަކުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދާގޮތް ބެލުން.

(ރ) މި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުން.

6. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ އާންމު ބާރުތައް

މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ހުރިހާ ބާރުތަކެއް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މި ބާރުތަކުގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ބާރު ހިމެނެއެވެ.

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފައިނޭންޝަލް ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ އެކްސްޓަރނަލް އެސެޓް މެނޭޖަރުންނާއި ކަސްޓޯޑިއަންއާއި، އޯޑިޓަރުން

އެންޖެލް ވިޔަފާރި، ޓްރަސްޓްކުންފުނިތައް ބެލެން ކުރުން.

(ނ) އެސެޓް މެނޭޖްމަންޓާއި، ކަސްޓޯޑިއަންޝިޕާއި، އޮފްޝޯ އެންޖެލް ވިޔަފާރި އާއި އެކައުންޓިންގާއި، އޯޑިޓިންގާއި އެޑްވައިސް ހިދުމަތް ފައިނޭންޝަލް އެސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޓަރުން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓަރުން ކުރަންޖެހޭ އަދާކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ކުރުން.

(ރ) ސެކިއުރިޓީ ޑިޕޮޒިޓަރީ އެސެޓް މެނޭޖްމަންޓާއި ކަސްޓޯޑިއަންޝިޕާއި، އޮފްޝޯ އެންޖެލް ވިޔަފާރި އާއި އެކައުންޓިންގް ހިދުމަތް ފައިނޭންޝަލް ހިނގާ ހުރިހާ މުއާމަލާތްތަކާބެހޭ މައުލޫމާތު ދިނުމަށް އެންގުމާއި މައުލޫމާތު ލިބިގަތުން.

(ބ) ރިޕޯޓްކުރަންޖެހޭ ފިނޭންޝަލް ސާވިސް ހިންގުމަށްޓަކައި، ހިނގާ ޚަރަދު ހަރުދަނާ ގޮތުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރަމުން އައިސްފައިވާ ފާއިތުވި ސަރވިސް ބަޔަކަށް ހަވާލުކުރުން.

(ޅ) ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަން ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ އުޅަނދު މުދަލާއި އިމާރާތް ގަތުމާއި ވިއްކުން ކުއްޔަށް ހިފުން.

(ކ) ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަން ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާ ދިނުމާއި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން. މިގޮތުގައިން ރަޖު އެމްޕްލޯއިމަންޓް އޮތޯރިޓީ އިޖްރާއަތު ކުރަން ހުރިހާ ކަމެއް ކުރުން.

(އ) ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަނުގެ ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުން.

(ވ) އިޖްތިމާޢީ ޙަޤީޤަތްތަކާގުޅޭ ޕްރޮގްރާމް ފަދަ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުމަށް ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކާއި ކޮންސިއުމަރ ކޮމިޓީތައް އެކުލަވާލުން. މިފަދަ އެއްބަސްވުންތަކާ ގުޅިގެން ހިނގާ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު ކަނޑައަޅުން.

(މ) ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަނުގެ ބޭނުމާ ޖެހޭގޮތަށް ބޭނުންވާ، އަދި ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަން ހިންގުމުގެ ގޮތުން ހަރަކާތްތަކާ ގުޅުންހުރި ކަމެއް ކުރުން. އަދި ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަނުގެ އެންމެހައި ކަންތައްތައް މި ޤާނޫނާއި ގުޅުންހުރި ހުރިހާ ގޮތެއްގައިވެސް ހިންގުން.

7. ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަން މާލީގޮތުން ހިންގުމާއި އޮމްބުޑްސްމަނުގެ ބަޖެޓް

(ހ) ފިނޭންޝަލް އޮމްބުޑްސްމަން ހިންގާނީ މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބާރުއަޅާފައިވާ ފަދައިން ރިޕޯޓްކުރަންޖެހޭ ފިނޭންޝަލް ސާވިސްގެ ބައިވެރިންގެ އަމުން ނަގާ އެކަށީގެންވާ ފީ އަދާކުރުމާއި އެހެނިހެން ދާއިރާތަކުން ލިބޭ ފައިސާ ފިނޭންޝަލް ސާވިސް ހިންގުމާއި ފިނޭންޝަލް ކަންތައްތަކުގެ ބެލެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރުން ބަޖެޓުން، ފިނޭންޝަލް

އޮފީހުގެ އަހަރީ ބަޖެޓް ލިބޭ ޚަޒާނާއިންނެވެ. މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މޯލްޑިވްސް ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމް ހިންގުމުގެ ހުރިހާ ޚަރަދެއް ސްކީމްގެ ބައިވެރިންގެ އަތުން ނަގާވަރަށް ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރުން މި ސްކީމް ހިންގުމުގެ ޚަރަދު ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ސަބްސިޑައިޒް ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބަޖެޓް ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ލިބޭ ޚަޒާނާއަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީން ހުއްދަ ހޯދަންވާނެއެވެ.

(ނ) ޕެންޝަން އޮފީހުން އެ އޮފީސް ހިންގާ ބަޖެޓާއި ޕެންޝަން އެސެޓްސް އެކައުންޓުތައް ވަކިން ހުރި އިރުއެއްގައިވެސް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު

8. (ހ) ޕެންޝަން އޮފީސް ހިންގާނީ ތިރީގައިވާ 8 (އަށެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށް ހިމެނޭ ބޯޑަކުންނެވެ.

1. ބޯޑުގެ ޗެއަރމަން.
2. ސެކިއުރިޓީސް މާކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ އިސް މުވައްޒަފެއް.
3. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ ސިވިލް ސަރވިސްގައި ހިމެނޭ އިސް މުވައްޒަފެއް.
4. ސޯޝަލް ސެކިއުރިޓީއާބެހޭ ކަންތައް ބަލަހައްޓާ މިނިސްޓްރީގެ ސިވިލް ސަރވިސްގައި ހިމެނޭ އިސް މުވައްޒަފެއް.
5. ދައުލަތުގެ ވަޒީފާއެއް އަދާނުކުރާ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާގައި ނޫޅޭ، ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރުގެ 4 (ހަތަރެއް) މީހުން.

(ށ) ބޯޑުގައި ހިމެނޭ ސެކިއުރިޓީސް މާކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ މަންދޫބަކީ، ވޯޓު ނުދޭ މެންބަރަކެވެ.

(ނ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ. މިޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ޢައްޔަންކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ޗެއަރމަން އާއި، ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރުން ޢައްޔަންކުރާ 4 (ހަތަރެއް) މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރާނީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއާއި، ސޯޝަލް ސެކިއުރިޓީއާބެހޭ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާ މިނިސްޓްރީ ގުޅިގެން އުފައްދާ ސިލެކްޝަން ކޮމިޓީއަކުން އެކުލަވާލާ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ ބައެއްގެ ތެރެއިންނެވެ.

މިގޮތުން 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 އަދި 5 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުސް މަޤާމުތަކަށް މެންބަރުން ހޮވުމަށްޓަކައި ސިލެކްޝަން ކޮމިޓީން ކޮންމެ މަޤާމަކަށްވެސް މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) ކެންޑިޑޭޓުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން ސިލެކްޝަން ކޮމިޓީން ހޮވާ މީހުން ޢައްޔަނުކުރުމާބެހޭ އިދާރީކަންތައް ބަލަހައްޓާނީ ޕެންޝަން އޮފީހުންނެވެ. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުން ޢައްޔަނުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ސަރުކާރު އޮފިސްތަކުގެ ވަޒީރުން ހޮވާ މެންބަރުންނާއި، ސިލެކްޝަން ކޮމިޓީން ހޮވާ މެންބަރުން އެމެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުތުތައް ހަމަވޭތޯ ވެޓިންކުރުމަށް ސިކިއުރިޓީ [illegible] [illegible] ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. ސިލެކްޝަން ކޮމިޓީން ހޮވާ އެއްވެސް މެންބަރަކީ އެކޮމިޓީގެ އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ ނުވަތަ ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ ނުވަތަ މިނިސްޓަރުންނާއި [illegible] މަތީ [illegible] [illegible] [illegible] މީހެއްގެ އާއިލާގެ މީހަކަށް (އަނބިމީހާ/ފިރިމީހާ، މައިންބަފައިން، ދަރިން، އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހަކަށް) ވެގެން ނުވާނެއެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންނަކީ، [illegible] [illegible]، އަބުރު ގެއްލިފައިނުވާ، މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރެވޭފަދަ އަދި ޕެންޝަން ނުވަތަ މާލީ ކަންތައްތަކާ ނުވަތަ އިންވެސްޓްމަންޓާބެހޭ ފަންނީ ޤާބިލުކަން ލިބިފައިވާ މީހުންކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ. އަދި އެމީހުންނަކީ ތިރީގައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާ މީހުންނަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.

1. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ޗެއަރމަން އާއި، ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރުން ޢައްޔަނުކުރާ 4 (ހަތަރެއް) މެންބަރުންނަކީ [illegible] ރޮނގުން ނުވަތަ އިޤްތިޞާދީ ރޮނގުން ނުވަތަ ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ފެންވަރުގެ ތަޢުލީމު ޙާޞިލުކޮށްފައިވާ އަދި މާލީ ނުވަތަ ޕެންޝަން ނުވަތަ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ބަޔަކަށްވުން.
2. އިފްލާސްކުރެވިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން. އަދި ވައްކަން، [illegible]، ފޭރުން، [illegible] ނުވަތަ ކޮރަޕްޝަންގެ ކުށެއް ސާބިތުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން.
3. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ އެސެޓް މެނޭޖަރު ނުވަތަ ކަސްޓޯޑިއަނެއްގެ

އޮފިޝަލުން ނުވަތަ މުވައްޒަފުން ކަމުގައި ނުވުން. އަދި މިފަދަ އެސެޓް މެނޭޖަރުން ނުވަތަ ކަސްޓޯޑިއަނުންގެ ފަރާތް އިންސަލްޓަ ނުވަތަ އެކްޗުއަރީ ބޮޑު ޕާޓްނަރުގެ ހިއްސާއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލީ ސެކިއުރިޓީސް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މިލްކުކުރާ ފަރާތެއް ކަމުގައި ނުވުން.

(ހ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންނަކީ ލިބިދޭ އިސްތިޢުފާ، މިފަދަ މާލީ އެހެނިހެން މުއައްސަސާތަކުގެ ނުވަތަ ޕެންޝަން ފަންޑުތަކުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުން ނުވަތަ އެޑްވައިޒަރުން ވަނީ ވެރިންގެ މާލިކުން ގޮތުގައި އުޅުމުގެ މަޤާމެއް އަދާކުރާ ފަރާތްތަކަށް ވާންވާނެއެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑަށް އައްޔަންކުރާ މެންބަރުން، އެމެންބަރުންގެ އާމްދަނީއާއި މިލްކިއްޔާތުގައިވާ މުދަލުގެ މަޢުލޫމާތުގެ ސިއްރު ސްޓޭޓްމަންޓް ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ކޮމިޝަނަށް، ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑަށް އައްޔަން ކުރެވުމުން އަދި އެމަޤާމުގައި ދެމިހުރެވޭ މުއްދަތުގައި ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން މި ސްޓޭޓްމަންޓް ހިފެހެއްޓުމާއި ސިއްރުކަން ހިފެހެއްޓުމަކީ މި ސެކިއުރިޓީސް ކޮމިޝަނުގެ ޒިންމާއަކަށްވާނެއެވެ. އަދި މި މަޢުލޫމާތު އާންމުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް

(ރ) މިޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފުރަތަމަ ފަށައިގަންނައިރު ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް ކޮންމެ ތިން މަހުން އެއް ފަހަރު ބާއްވަންވާނެއެވެ. ނަމަވެސް، މިޤާނޫނަށް ފުރަތަމަ އަމަލުކުރަން ފެށުމުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް ގިނަކުރެވިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް އެންމެ މަދުވެގެން އަހަރަކު ދެ ބައްދަލުވުން ބާއްވަންވާނެއެވެ. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ ބޯޑުގެ ޗެއަރމަންނެވެ. ޗެއަރމަން ހާޒިރުނުވާއިރު ބައްދަލުވުމުގައި ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ އެބައްދަލުވުމަކަށް ހާޒިރުވާ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ހޮވާ މެންބަރެކެވެ. މިގޮތުން ހޮވާ މެންބަރަކީ ސެކިއުރިޓީސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރަކަށް ނުވާ ކަމުގައިވާންވާނެއެވެ.

ޤޯރަމް އަދަދު

(ބ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ ޤޯރަމް އަދަދަކީ ހަމަވާނީ ވޯޓު ދިނުމުގެ ބާރުލިބިފައިވާ 4 (ހަތަރެއް) މެންބަރުން ހާޒިރުވެގެންނެވެ. ބޯޑުން ކަމެއް ނިންމާނީ، ޖަލްސާގެ އަޣުލަބިއްޔަތު ލިބޭގެންނެވެ. އެއްވެސް ކަމެއްގައި ލިބޭ ވޯޓު އެއްވަރުވެއްޖެނަމަ، ރައީސަށް ވޯޓު ދެވިދާނެއެވެ.

އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮމިޓީ

9\. (ހ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން 3 (ތިނެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮމިޓީއެއް އުފައްދަންވާނެއެވެ. މިކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާ އަދާނުކުރާ، 2 (ދެއް) މެންބަރުންނާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ މެންބަރެވެ. މިކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާ އަދާނުކުރާ 2 (ދެއް) މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރާނީ ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުންނެވެ. އަދި ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި މި 2 (ދެއް) މެންބަރުން ބަދަލުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރުމާބެހޭގޮތުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ސިޔާސަތުތައް ހިމެނޭ ސްޓޭޓްމަންޓް އޮފް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސް އެކުލަވާލާނީ އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮމިޓީންނެވެ.

(ނ) އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅާ ސްޓޭޓްމަންޓް އޮފް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސްގައި ހިމެނޭ ސިޔާސަތުތަކަށް އަމަލުކުރަން ފެށުނީ، އެސިޔާސަތުތައް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ފާސްކުރުމުންނެވެ. ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުތަކުގައި ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ސްޓޭޓްމަންޓް އޮފް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސް ދިރާސާކޮށް ގަވާއިދުން އިސްލާހުކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) މިޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ އިންވެސްޓްކުރުމާބެހޭ ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމުގައި ކަމާބެހޭ ތަޖުރިބާކާރުންގެ އެހީ ރާއްޖެއިން ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރުން ހޯދިދާނެއެވެ.

ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު މެންބަރުކަމުގެ ދައުރާއި ވަކިކުރުން

10\. (ހ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުން އެމަޤާމުގައި ދެމިތިބޭ މުއްދަތަކީ، އެމެންބަރަކު މަޤާމާ ޙަވާލުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހެވެ. މިޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު ފުރަތަމަ ފަހަރަށް މިޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 5 ގެދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑަށް ޢައްޔަނުކުރާ 4 (ހަތަރެއް) މެންބަރުންގެ ތެރެއިން 2 (ދެއް) މެންބަރުން އެމަޤާމުގައި ދެމިތިބޭ މުއްދަތަކީ 2 (ދެއް) އަހަރުދުވަހެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުން މަޤާމުން ވަކިކުރެވޭނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ. މިގޮތުން މެންބަރަކު މަޤާމުން ވަކިކުރެވޭނީ އެމެންބަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ނުކުޅެދިއްޖެނަމަ ނުވަތަ މިޤާނޫނުގައި މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ހުރުން ލާޒިމުކުރާ ޝަރުޠުތައް ހަމަނުވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ ކުށެއް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ ފައިޞަލުކުރުމުގެ

ވާޖިބާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ 2 (ދޭއް) މަސް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ޖިސްމާނީ ނުވަތަ ނަފްސާނީގޮތުން މަޤްދޫރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ނުކުޅެދިއްޖެ ހާލަތެއްގައި ނުވަތަ މަޤްބޫލު އުޛުރެއްނެތި ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ 3 (ތިނެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ބައްދަލުވުމަށް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމައެވެ.

(ނ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުކަމުން، މެންބަރަކު ވަކިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕެންޝަން އޮފީހުގެ އެސެޓް މެނޭޖަރަކަށް ނުވަތަ ކަސްޓޯޑިއަނަކަށް އެއްވެސް ޕްރޮފެޝަނަލް ހައިސިއްޔަތަކުން ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދީގެން ނުވާނެއެވެ. މިމާއްދާގެ ހިލާފުވުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ އެއްވެސް މެންބަރަކު، އެއްވެސް ހައިސިއްޔަތަކުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ އެސެޓް މެނޭޖަރު ނުވަތަ ކަސްޓޯޑިއަނެއް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކާ ގުޅިފައިވާ ފަރާތަކުން ނުވަތަ ޕެންޝަން އޮފީހަށް އެއްވެސް ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތަކުން ހަދިޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ލޯނެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އިނާމެއްގެގޮތުގައި ދޭ އެއްވެސް އެއްޗެއް ގަބޫލުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ އާއިލާތަކަށް (އަނބިމީހާ/ފިރިމީހާ، މައިންބަފައިން، ދަރިން، އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހުން) ވެސް މިބައިގައި ޝާމިލުވާނެއެވެ.

(ބ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ޒިންމާ އުފުލުމަށް އެމެންބަރުންގެ ޤާބިލުކަން ހުރި މިންވަރާއި އެމެންބަރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އަދާކުރަމުންދާ ފެންވަރާއި އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ހުރުން ލާޒިމުކުރާ ޝަރުތުތަކުން އުނިވެއްޖެނަމަ ރާއްޖޭގެ ކެޕިޓަލް މާރުކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް އަންގަމުން ގެންދަންވާނެއެވެ.

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަން

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަން ޤާއިމުކުރުން

11. (ހ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަވާ މީހުންނަށް، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަން މިޤާނޫނާއި މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ޕެންޝަން އޮފީހުން ދޭންވާނެއެވެ. މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ލިބޭ

ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ނުވަތަ ސަރުކާރު މުވައްޒަފުންގެ ޕެންޝަން ނުވަތަ އެހެންވެސް ޕެންޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދަށް ނިސްބަތްކޮށް އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދު ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބޭ ޕެންޝަނެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް ޕެންޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދަކީ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ދެގުނައަށް ވުރެ ކުޑަ އަދަދެއްނަމަ، އެފަރާތަށް އަސާސީ ޕެންޝަން ލިބިދޭނީ އެޕެންޝަނުގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދުގެ 50% (ފަންސާސް އިންސައްތަ) އަސާސީ ޕެންޝަނުން ކުނޑިމަންފުށް ބާކީވާ އަދަދެވެ.

(ރ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބޭ ޕެންޝަނެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް ޕެންޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދަކީ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ދެގުނައަށް ވުރެ ގިނަ އަދަދެއްނަމަ، އެފަރާތަށް އަސާސީ ޕެންޝަން ނުލިބޭނެއެވެ.

(ބ) ދައުލަތުގެ ޚަރަދުގައި ފުލްޓައިމްކޮށް ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ ފަރާތްތަކަށް އަދި ކުރެއް ސާބިތުވުމުގެ ސަބަބުން ޚިދުގައި ބަލަހައްޓަމުންގެންދާ ފަރާތްތަކަށް އަސާސީ ޕެންޝަން ބައެއް ނުވާނެއެވެ.

(ޅ) އަސާސީ ޕެންޝަން ލިބެންޖެހޭ އުމުރަކީ 65 އަހަރެވެ. ކޮންމެ މީހެއްގެ އުމުރުން 65 އަހަރު ހަމަވާ މަހުގެ އެއްވަނަ ދުވަހު އެމީހަކަށް ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަވީކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ބަޖެޓް

(ކ) ސޯޝަލް ސެކިއުރިޓީއާބެހޭ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާ މިނިސްޓްރީގެ މަޝްވަރާއާއެކު ޕެންޝަން އޮފީހުން، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަން ދިނުމަށްކަމުދާ ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުމަށްފަހު، އެއަހަރެއްގެ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމެނުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މި ބަޖެޓުގައި އަސާސީ ޕެންޝަން ދިނުމަށް ބޭނުންވާ ހަރަދާއި މި ސްކީމު ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ އިދާރީ ހަރަދު ހިމަނަންވާނެއެވެ. މިއީ ސަރުކާރަށް ލިބޭ އާމްދަނީއިން ހިންގުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ހަރަދުތަކެކެވެ.

(ހ) އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ގޮތުގައި އެންމެ ފުރަތަމަ ދޫކުރެވޭނީ ހަމަޖެއްސާނީ މަހަކު -/2000 (ދެހާސް) ރުފިޔާއެވެ. މިއަދަދު، ދިރިއުޅުމުގެ ހަރަދުތައް މައްޗަށްދާ މިންވަރަށް ނިސްބަތްކޮށް، ސޯޝަލް ސެކިއުރިޓީއާބެހޭ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާ މިނިސްޓްރީން މަދުވެގެން އަހަރަކު އެއްފަހަރު މުރާޖަޢާކުރަންޖެހޭނެއެވެ. އަދި ދިރިއުޅުމުގެ ހަރަދު ޖުމްލަ 5% (ފަހެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ

މަތިވެއްޖެ ބާރަތެއްގައި ހ. އިތުރާ މިންވަރުގެ ނިސްބަތަކުން ބަލައި އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ އަދަދު އިސްލާހު ކުރަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން އަސާސީ ޕެންޝަން އަހަރު ބަދަލުވާ ފަރާތްތަކާއި މި ޕެންޝަން ލިބެމުންދާ ފަރާތްތަކަށް ޕެންޝަން ދެވޭނީ މިގޮތުން ގެނުވާ ބަދަލާ އެއްގޮތަށެވެ.

(ހ) މިގާނޫނުގެ ދަށުން ލިބޭ ޕެންޝަނެއް ނުވަތަ އެހެންވެސް ގޮތަކުން ލިބޭ ޕެންޝަނެއްގެ އަދަދަށް އަންނަ ބަދަލަކާ ގުޅިގެން ހ. ބަދަލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އުމުރަކަށް ލިބެމުން ދައި އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ އަދަދަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕެންޝަން އޮފީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) އަސާސީ ޕެންޝަން ލިބުމަށް ޝަރުތު ހަމަވާ މީހުން މިޕެންޝަން ލިބިގަތުމަށްޓަކައި އަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ އުސޫލު، ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ބައްޓަންކުރާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަސާސީ ޕެންޝަން ލިބެންޖެހޭ މީހުން ފާހަގަކޮށް އެފަރާތްތަކަށް ހ. ޕެންޝަން ލިބިދިނުމުގެ އިންތިޒާމުތައް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ބައްޓަންކުރެވޭތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމަންވާނެއެވެ.

(ނ) އަސާސީ ޕެންޝަން ދޭން ފަށާނީ މިގާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ސަބަބުން ޕެންޝަން ބައްޓުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ނުވަތަ އެތާރީޚަކަށް ފަހު ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަވާނަމަ، ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަވާ ތާރީޚާއި، މި ދެ ތާރީޚުގެ ތެރެއިން ފަހުގެ ތާރީޚަކުން ފެށިގެންނެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމް

ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމް ގާއިމުކުރުން

12. (ހ) ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި އަދަދަކަށް ފައިސާ ނަގައިގެން އެފައިސާ އިންވެސްޓްކޮށްގެން ލިބޭ ފައިދާއިން ހިންގޭ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމެއް "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމް" ގެ ނަމުގައި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ގާއިމުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހުންގެ ތެރެއިން، ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަނުވާ ކޮންމެ މީހަކު، މިގާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޕެންޝަން ދިނުމަށްޓަކައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގައި ބައިވެރިކުރުވުމަށް، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކަމެކެވެ. އަދި މި ސްކީމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކަމެކެވެ. ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތުން ޕެންޝަން ކޮންޓްރިބިއުޝަނުގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ

ފައިސާ ކަނޑާނެގޮތް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މިމާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ކޮންމެ ބައިވެރިއެއްގެ ނަމުގައި ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓެއް ހުޅުވަންވާނެއެވެ. ކޮންމެ މެންބަރެއް އަދި މެންބަރެއްގެ ފަރާތުން ޕެންޝަން ސްކީމަށް ދައްކާ ފައިސާ އެމީހެއްގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެފައިސާ އިންވެސްޓްކޮށްގެން ލިބޭ އާމްދަނީ ފައިދާއާއި ގެއްލުން އެމީހެއްގެ އެކައުންޓަށް ނިސްބަތުން ބަހަންވާނެއެވެ. އަދި ސްކީމް ހިންގުމުގެ ހަރަދުތަކުވެސް ނިސްބަތުން އެ އެކައުންޓުން ކަނޑަންވާނެއެވެ. ހިންގުމުގެ ހަރަދު ކަނޑަމުން ބާކީވާ އެކައުންޓުގެ ބެލެންސަކީ އެ މެންބަރެއްގެ ޤާނޫނީ މިލްކުކެވެ.

(ބ) ދައުލަތުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގައި ބައިވެރިކުރުމުގެ ކަންތައް މިޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ، ގިނަވެގެން 12 (ބާރަ) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރުން ހަމަޖެއްސަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މިޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 12 (ބާރަ)މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތުގެ ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތްތަކުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށްޓަކައި، ނަގާނެ މުއްދަތެއް ޕެންޝަން އޮފީހުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ދައުލަތުގެ ވަޒީފާ ފިޔަވައި އެހެން ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގައި މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ ގިނަވެގެން 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި ބައިވެރިކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ.

ސްކީމް ހިންގުމުގެ ފައިނޭންޝަލް ޕޮލިސީ

13. (ހ) ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު ކަމެއް ކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އޮންނަ މިނިސްޓަރާއި ފިނޭންސް ޓްރެޒަރީ، ސްކީމުގެ ބައިވެރިންނާއި، ސްކީމުގެ ބެނިފިޝަރީންގެ ކުރިމަތީގައި ފައިނޭންޝަލް ކަމުގައިވާނެއެވެ.

1. ސްކީމް ހިންގުމުގެ އެއްވެސް ކަމެއްގައި، ނުވަތަ ޕެންޝަން އެސެޓުން ފައިދާކުރާ ޒިންމާދާރުވުމުގައި އެއްވެސް ކަމެއް ނިންމުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދީފައިވާ ފަރާތަކަށްވުން.
2. އިންވެސްޓްމަންޓުކުރުމުގެ ގޮތުން ބެލި އެއްވެސް ފަރާތެއް ދިނުން ނުވަތަ އެފަދަ ފަރާތެއް ނުދިން ކަމުގައިވިޔަސް، އެފަދަ ފަރާތެއް

ދިނުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އޮންނަ ފަރާތަކަށްވުން.

(ނ) ކޮންމެ ފިޑިއުޝަރީއަކުވެސް، އެމީހެއްގެ ވާޖިބު އަދާކުރަންވާނީ، މާލީ ކަންކަމުގައި އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ހުނަރުވެރިކަމާއި ޤާބިލުކަން ލިބިގެންވާ މީހަކާ އެއްފަދައިންނެވެ. މިބުނެވުނު ފެންވަރާއި ހުނަރުވެރިކަމާއި ޤާބިލުކަން ނެތްނަމަ، އެކަމުގެ މާހިރުންގެ ލަފައިން އެހީތެރިކަން ހޯދަންވާނެއެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓް ކުރުމާބެހޭ އެއްވެސް ހުރަސްއެޅުމެއް، ސަރުކާރުން ނުވަތަ އެހެންވެސް ފަރާތަކުން ހުރަހަޅާނަމަ، ހުރަހަޅަންވާނީ ލިޔުމުންނެވެ. އަދި އެހުރަހެޅުމެއް ޢާންމުކޮށް ހާމަކުރަންވާނެއެވެ.

14. (ހ) ސްކީމަށް ފައިސާ ދެއްކުން

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ބެނިފިޝަރީއަކު ކަމުގައިވާ ކޮންމެ މީހެއްގެ ޕެންޝަނަށް ބަލާ މުސާރައިގެ (ޕެންޝަނަބަލް ވޭޖްގެ) މަދުވެގެން 7% އެމުވައްޒަފަކު، އަދި ޕެންޝަނަބަލް ވޭޖް ގެ މަދުވެގެން 7% އެމުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާދީފައިވާ ފަރާތުން، ސްކީމަށް ދައްކަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން ސްކީމަށް ފައިސާ ދެއްކުމަށް ހަމަޖެހިފައިވަނީ އުމުރުން 16 އަހަރާއި 65 އަހަރާ ދެމެދުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުންނަށެވެ. 65 އަހަރުން މަތީގެ މީހުންގެ މައްޗަކަށް ސްކީމަށް ފައިސާ ދެއްކުމަކީ ހަމަޖެހިފައިއެއް ނޫނެވެ. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ބަޔާންކުރާގޮތަށް 6 (ހައެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސްކީމަށް ފައިސާ ދެއްކުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅައި އެކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތައް ޕެންޝަން އޮފީހުން ހަދަންވާނެއެވެ. މިގަވާއިދުތަކުގައި ޕެންޝަން ސްކީމަށް ފައިސާދެއްކޭނެ އުސޫލު މަތީ މިންވަރާއި ދުވަސް މިންވަރެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން އޮފީހުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، ކޮންމެ މުވައްޒަފެއްގެ ފަރާތުންނާއި އެމުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާދީފައިވާ ފަރާތުން ދައްކާ ފައިސާގެ ރިޕޯޓެއް ޕެންޝަން އޮފީހަށް ގަވާއިދުން ހުށަހަޅަމުން ގެންދަންވާނެއެވެ. މިރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމާބެހޭ ގަވާއިދު، ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ބަޔާންކުރާގޮތަށް 6 (ހައެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕެންޝަން އޮފީހުން ހަދަންވާނެއެވެ.

(ނ) މިމާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބުނެފައިވާ ގަވާއިދުގައި، އަމިއްލަ ވަޒީފާގައި އުޅޭ (ސެލްފް- އެމްޕްލޮއިޑް) ސްކީމުގައި ބައިވެރިވާން ބޭނުންވާ މީހުން ސްކީމަށް ފައިސާ ދައްކާނެ ގޮތުގެ ތަފްސީލު

ހިމަނަންވާނެއެވެ. މިފަދަ މިހުން ޕެންޝަން ސްކީމަށް ދައްކަންޖެހޭނީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުންނާއި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ޖުމްލަ 14% އަށްވާ ފައިސާއެވެ. މިފަދަ މިހުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ޢަދަދު ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ޕެންޝަނަށް ބަލާ މުސާރަ ކަނޑައަޅާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދުތަކެއް ޕެންޝަން އޮފީހުން ނެރެންވާނެއެވެ.

(ހ) ޕެންޝަން އޮފީހާއި ސަރުކާރާއި އެއްބަސްވާ ކޮމްޕެނީތަކުން، އަދި ޕެންޝަން އޮފީހުން ނުވަތަ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ކޮމްޕެނީތަކުން އަމިއްލަ ވިޔަފާރީގައި އުޅޭ މީހުންނާއި މަސްވެރިން ސްކީމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ކަމަށް ޕެންޝަން އޮފީހުން ކަނޑައަޅާ އަދަދުގެ ތެރެއިން ބަލައި ސަބްސިޑައިޒް ކުރުމުގެ އިންތިޒާމު ސަރުކާރަށް ފަހިކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

(ށ) ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން އެއްބަސްވާނަމަ، މިމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހާގެ އަތުން ސްކީމަށް ފައިސާ ނުނަގާގޮތަށް، ހަމައެކަނި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުގެ ޕެންޝަނަށް ބަލާ މުސާރައިގެ 14% އަށް ވުރެ މަދުނޫން އަދަދަކުން ސްކީމަށް ފައިސާ ދައްކާ ގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމަކަށް މިޤާނޫނުން ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

(ނ) ސްކީމުގެ ޤަވާއިދު ބައިވެރިއެއްގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގސް އެކައުންޓްގައި ބާކީ ސްޓޭޓްމަންޓް އެމީހުންނަށް، ގަވާއިދުން ކޮންމެ އަހަރަކު ޕެންޝަން އޮފީހުން ފޮނުވާނެއެވެ. މިސްޓޭޓްމަންޓްގައި، އެމީހަކާ ބެހޭ މައުލޫމާތާއި، އެމީހެއްގެ އެކައުންޓަށް ދައްކާފައިވާ ފައިސާއާއި، ފައިސާ ދައްކާފައިވާ ފަރާތްތައް، އެކައުންޓަށް ޖަމާވެފައިވާ ފައިސާގެ އިންވެސްޓްމަންޓް ރިޓަރންސް އާއި، ސްކީމުގެ ދަށުން އެމީހަކަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ބެނިފިޓްސްގެ މަޢުލޫމާތު ހިމެނެންވާނެއެވެ.

ސްކީމަށް ފައިސާ ކެނޑުން

15. ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުން މުސާރަ ދިނުމުގައި، ތިރީގައިވާ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

1. މުވައްޒަފަކު ސްކީމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ މުސާރައިން ކެނޑުން.
2. މިޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ސްކީމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ސްކީމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ޖުމްލަ އަދަދު، ޕެންޝަން އޮފީހުން ކަނޑައަޅާ އެކައުންޓަކަށް، މުވައްޒަފުން މުސާރަދޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން ބަންދު ނޫން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި

ދައްކަންވާނެއެވެ.

ސްކީމްގެ ފައިސާ
އިންވެސްޓްކުރުން

16. (ހ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރަންވާނީ މިޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އަދި ހަމައެކަނި ސްކީމްގެ ބައިވެރިންނަށާއި ބެނިފިޝަރީންނަށް އެންމެ ބޮޑު ފައިދާއެއް ލިބޭނެ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. މިގޮތުން އިންވެސްޓްކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭނެ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންތައް ހިމެނެއެވެ.

1. އެސެޓްސްގެ ރައްކާތެރިކަން.
2. އިންވެސްޓްމަންޓްތަކުގެ ޑައިވަރސިޓީ.
3. އެސެޓްސްގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ބަލާއިރު އެންމެ ފައިދާބޮޑު އެސެޓްއެއްގައި އިންވެސްޓްކުރުން.
4. އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ލިކުއިޑިޓީ ދެމެހެއްޓުން.

(ށ) އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އަސާސީ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާނީ، މުސްތަޤިއްލު ފަންނީ ފަރާތަކުން އަދި ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓު ރެގިއުލޭޓަރުގެ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުނުވާނެ ގޮތުގެމަތިން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެކުލަވާލާ ޕެންޝަން އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮމިޓީއަކުންނެވެ. އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އަސާސީ އުސޫލުތަކުގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

1. މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ފުރިހަމަކުރާނެގޮތް.
2. ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރެވިދާނެ އިންސްޓްރޫމަންޓްތައް.
3. ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކޮށްގެން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޭނުން ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ ޕަރފޯމަންސް ބެންޗްމާކްތައް.
4. ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރުމުގައި ހުރި މައިގަނޑު ރިސްކްތަކާއި އެ ރިސްކްތައް މެނޭޖްކުރާނެ ގޮތްތައް.
5. އިންވެސްޓްކުރާނެ ގޮތާއި ފައިދާ ހޯދާނެގޮތްތައް ކަނޑައެޅުމަށް ޖިންސާވާ ފަރާތްތަކެއް.
6. އިންވެސްޓްކުރުމާބެހޭ ކަންތައްތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލަހައްޓާނެ އުސޫލު.
7. އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އަސާސީ އުސޫލުތައް މުރާޖަޢާކުރާނެ ގޮތް.

(ނ) އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އަސާސީ އުސޫލުތައް އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮމިޓީން

ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ އެއްބަސްވުމާއެކު ގަވާއިދުން މުރާޖަޢާކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންވެސްޓްކުރަންވާނީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ އެސެޓްތަކުގައެވެ.

1. މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ލައިސަންސް ދީފައިވާ ބޭންކުތަކުގެ ތެރެއިން ތަންފީޒީ ފިޔަވަޅެއް އަޅަމުންދާ އަދި އެފަރާތްތަކުގެ ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބިރު ދިމާވެފައިވާ ބޭންކުތަކަށް ނޫން ބޭންކުތަކުގެ އެކައުންޓުތަކާއި، ބޭންކުތަކުގައި ހުންނަ ޑިޕޮޒިޓްތަކާއި ފަދަ މަނިޓަރީ ފަންޑުތަކެވެ.
2. ދިވެހިސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން، އެފަރާތުން ގެރެންޓީކުރާ މިންވަރަކަށް ދޫކުރާ ސެކިއުރިޓީސްތަކެވެ.
3. ވިޔަފާރި ކުރާ ތަންތަނުން ދޫކުރާ ސެކިއުރިޓީސްތަކުގެ ތެރެއިން ރާއްޖޭގައި ހުންނަ ލައިސަންސް އޮތް ސްޓޮކް އެކްސްޗޭންޖެއްގައި ލިސްޓްކޮށްފައިވާ ސެކިއުރިޓީސްތަކެވެ.
4. ރާއްޖޭގައި ގަވާއިދުން ހުއްދަދީފައިވާ މިއުޗުއަލް ފަންޑާއި އިންވެސްޓްމަންޓް ފަންޑުތަކެވެ.

(ބ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އިންވެސްޓްކުރަންވާނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ އެސެޓްތަކުގައެވެ.

1. އެ އިންވެސްޓްކުރާ ޤައުމެއްގައި ހުންނަ ބޭންކް ރެގިއުލޭޓްކުރާ އޮތޯރިޓީއަކުން ލައިސަންސް ދީފައިވާ ބޭންކުތަކުގެ ތެރެއިން ތަންފީޒީ ފިޔަވަޅެއް އަޅަމުންދާ އަދި އެފަރާތްތަކުގެ ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބިރު ދިމާވެފައިވާ ބޭންކުތަކަށް ނޫން ބޭންކުތަކުގެ ބޭންކް އެކައުންޓުތަކާއި، ބޭންކުތަކުގައި ހުންނަ ޑިޕޮޒިޓްތަކާއި ފަދަ މަނިޓަރީ ފަންޑުތަކެވެ.
2. އެ އިންވެސްޓްކުރާ ޤައުމެއްގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން، އެފަރާތުން ގެރެންޓީކުރާ މިންވަރަކަށް ދޫކުރާ ސެކިއުރިޓީސްތަކެވެ.
3. އެ އިންވެސްޓްކުރާ ޤައުމެއްގެ މައި ސަރުކާރުން ނުވަތަ ސަބްނޭޝަނަލް ސަރުކާރުން، އެފަރާތުން ގެރެންޓީކުރާ މިންވަރަކަށް ދޫކުރާ ސެކިއުރިޓީސްތަކެވެ.
4. އެ ޤައުމެއްގެ ސެކިއުރިޓީސް މާކެޓް ރެގިއުލޭޓްކުރާ ފަރާތެއްގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިފައިވާ ސެކިއުރިޓީސްތަކުގެ ތެރެއިން، ސްޓޮކް އެކްސްޗޭންޖެއްގައި ލިސްޓް ކުރެވިގެން، ކަމާބެހޭ ސެކިއުރިޓީސް

މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރުގެ ބޯޑުގެ ދަރުން ބޭރުމުންދާ
ސެކިއުރިޓީސްތަކެއް.

5. އެތެރެގެ ސަރުކާރުން ހުއްދަކޮށްފައިވާ އޮފީސް އެންޓަރ
ވިޔަކާތަކެއް.

(ގ) ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އެސެޓްތަކުގައި ޔުނިޓްޓްރަސްޓް
އެސެޓް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރެވޭނެއެވެ.

1. ލިސްޓްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ އާންމުކޮށް ނުވިއްކާ ސެކިއުރިޓީސް.
2. އެހެން އެސެޓްތަކާ ގާނޫނީ ގުޅުން ވަކި ނުކުރެވޭ އެސެޓްތައް.
3. ސެކިއުރިޓީސް މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ކަނޑައަޅާ ވަކި ބާވަތްތަކުގެ ޑެރިވެޓިވް އިންސްޓްރުމަންޓްތައް.
4. ގާއިމުން އިންޑެކްސްކުރެވިގެން ހިނގާ ބާޒާރުގައި ލިސްޓްކޮށްފައިނުވާ ރިއަލް އެސްޓޭޓް އާއި އެހެންފަސް މުދަލުގެ ތަރައްޤީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ހަމަޖެހުންތަކާ އެސެޓްތައް.
5. ސެކިއުރިޓީސް މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ކަނޑައަޅާ އެހެނިހެން ބާވަތުގެ އެސެޓްސް.

(ރ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޔުނިޓްޓްރަސްޓް އެސެޓް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުމުގެ ކޮންމެ ކުންފުނި ޤާނޫނީ، ސެކިއުރިޓީޒް އާއި އިންވެސްޓްމަންޓް ފިނޭންޝަލް އެކްސްޗޭންޖް ބޯޑުގެ ސެކިއުރިޓީސް މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރުގެ. އަދި ޔުނިޓްޓްރަސްޓް އެސެޓް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ފައިނޭންޝަލް މާރުކެޓް ތަރައްޤީވެފައިވާ ފެއްސުމަށް ސެކިއުރިޓީސް މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ފާހަގަކުރަންވާނެއެވެ.

(ލ) ޔުނިޓްޓްރަސްޓް އެސެޓްތައް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުމުގައި ތަފާތު އަދި ވަކި އިންވެސްޓްމަންޓްތަކުގެ އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުންތައް ޒަރޫރީ ކަނޑައަޅައި އެކަށީގެންވާ ޔުނިޓްޓްރަސްޓް އޮޕްޝަންގެ ބޭނުން މިކަމާބެހޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންޖެހޭނެއެވެ.

(ވ) 1. ޔުނިޓްޓްރަސްޓް އެސެޓް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުމުގައި، ފައިނޭންޝަލް މާރުކެޓްގެ އަގުތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކާ ގުޅިގެން، ނުވަތަ ބޭރުފައިސާގެ އަގުތަކަށް އަންނަ ބަދަލާ ގުޅިގެން، ނުވަތަ ޔުނިޓްޓްރަސްޓް އެސެޓް އިންވެސްޓްމަންޓްފައިވާ ތަންތަނުގެ މުދަލުގައިވާ އިންޑެކްސްތަކާ ގުޅުންހުރި ނުވަތަ އޮބްލިގޭޝަން އިންޑެކްސް ކުރެވިފައިވާ ގޮތަކަށް އަދި ބަދަލުވާ ގުޅިގެން، ނުވަތަ އެސެޓް މެނޭޖަރުގެ ބާރުން ބަރުގައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން މިގާނޫނުގެ

ދަރުން ކަސްޓަމަރާއި ސްޓޭޓްމަންޓް އާދި އިންވެސްޓްމަންޓް
ޕްރިންސިޕަލްސްއާ އެއްގޮތަށް ގުޅޭގޮތުން، އަދި މި ޤާނޫނުގެ
އެހެން މާއްދާތަކާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން،
އިންވެސްޓްކުރުމާއި ޕެންޝަން އެސެޓްތަކުގެ
އިންވެސްޓްމަންޓަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެންނަންވާނެއެވެ.

2. މިގޮތުން ޕެންޝަން އެސެޓްތަކުގެ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް، ސްޓޭޓްމަންޓް އާދި އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިޔާސަތުތަކާ ޚިލާފުވި ޙާލަތުގައި، ނުވަތަ އެސެޓްތައް އަދާކުރުމުގައި ސްޓޭޓްމަންޓް އާދި އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިޔާސަތުތަކާ ޚިލާފުވާކަން އެނގުން ޙާލަތެއްގައި ދާއިރާގޮތުން ފަހުގެ ޙާލަތުގެން ފުރިހަމަ 6 (ހައެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އަލުން މި ޤާނޫނާއި ސްޓޭޓްމަންޓް އާދި އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިޔާސަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގުޅޭގޮތުން އިންވެސްޓްމަންޓްތައް ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ.

އިންޝުއަރ ކުރުން

17. ޕެންޝަން އެސެޓް އިންވެސްޓްކުރުމާ ގެއްލުމާއި ބަރުދަށްވުމުން ނުވަތަ އެއްނުވެސް ގޮތަކުން ޕެންޝަން ސްކީމްގެ ފައިސާ، ސްކީމްގެ ބައިވެރިންނަށް ގެއްލުން ދިނަ ނުލިބުމަށްޓަކައި ސްކީމްގެ ފައިސާއާއި އިންވެސްޓްމަންޓް ހިންގަންވާނީ އިންޝުއަރ ކުރުމަށެވެ.

އެސެޓް މެނޭޖަރުން

18. (ހ) ރާއްޖޭގައިވާ އެސެޓް މެނޭޖަރުންނަކީ، އެސެޓް މެނޭޖްކުރުމަށް ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްސުތަކަށް ވާންވާނެއެވެ. އެސެޓް މެނޭޖަރުންގެ ކިބައިގައި ތިރީގައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.

1. އެއްވެސް ކަމަކަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ސަބަބުން ތަންފީޛީ ފިޔަވަޅެއް އަޅާފައިނުވުން ނުވަތަ ޖަރީމާއެއް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓިފައިނުވުން.
2. ކޯޓަކުން ނުވަތަ ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޭރުގެ މެންބަރާ ދޫކުރާ ފަރާތަކަށް ނުވުން؛ އަދި
3. ކޯޓަކުން ނުވަތަ ދޫކުރާ ފަރާތަކަށް ދަރަނިވެރި ފައިސާ ދޫކުރާ ނުވަތަ ނަގާ ފަރާތަކަށް ނުވުން.

(ހ) އެސެޓް މެނޭޖަރުން ހޮވާނީ، ވާދަވެރި ބިޑަކުންނެވެ. ބިޑުގެ ކަންތައް ހިނގާނީ އުސޫލުތަކާއި ޝަރުތުތަކާއި، އެސެޓް މެނޭޖަރަކަށްވުމަށް ކުރިމަތިލާފަރާތުން ޕްރީ-ކޮލިފައިވުމަށް ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެސެޓް މެނޭޖަރުން ޕެންޝަން އެސެޓްތައް މެނޭޖްކުރަންވާނީ އެސެޓް މެނޭޖްކުރުމާބެހޭ ގޮތުން އެސެޓް މެނޭޖަރާއި ޕެންޝަން އޮފީހާ ދެމެދު ކުރާ އެގްރީމަންޓެއްގައިވާ ގޮތެއްގެމަތީންނެވެ.

(ނ) އެސެޓް މެނޭޖްމަންޓްގެ ކަންތައް ހިންގަންވާނީ ހަމައެކަނި، އެކަމަށް ޚާއްޞަކޮށްގެންވާ ކަސްޓޯޑިއަން މެދުވެރިކޮށްގެން ކަމަށް އެސެޓް މެނޭޖްމަންޓް އެގްރީމަންޓްގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އެސެޓް މެނޭޖްމަންޓް އެގްރީމަންޓްގައި ހުށަހަޅަނީ އެހެން ކަސްޓޯޑިއަކުވެސް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ރ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން މެނޭޖްކުރެވޭ ޕެންޝަން އެސެޓްތަކަކީ އެސެޓް މެނޭޖަރުގެ އަމިއްލަ މިލްކެއް ނޫނެވެ. އަދި އެއީ ޢާންމުގެ މުދަލަކަށް ދަރަނިޖެހިކަމާ ކަލެއްގައި، އަދި އެސެޓް މެނޭޖަރު ބަނގުރޫޓުވުމުގެ ކަމެއްގައި އަސަރުކުރާނެ އެއްޗެއްވެސް ނޫނެވެ.

(ބ) ޕެންޝަން އެސެޓްތައް، ނުވަތަ އޭގެތެރެއިން ބައެއް، އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އެންމެ އެކަށީގެންވާ އެޑްވައިޒަރ އެސެޓް ޕޯޓްފޯލިއޯގައި ކަމަށް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ނިންމިދާނެއެވެ. އެހެންކަމުގައިވިޔަސް، ވާދަވެރި ބިޑަކުން އެކެއް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ އެޑްވައިޒަރ ޕޯޓްފޯލިއޯ މެނޭޖަރުން، އެސެޓްމެނޭޖްމަންޓް ބޭނުންކުރާ އެސެޓްމެނޭޖްމަންޓްގައި ސޮއިކުރުވިދާނެއެވެ. ބެލުމުގެ ކަންތައް ހިނގާނީ އުސޫލުތަކާއި ޝަރުތުތަކާއި، ކުރިމަތިލާފަރާތުން ޕްރީ-ކޮލިފައިވުމަށް ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.

(ޅ) ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ އެޑްވައިޒަރ އެކެއް ފަރާތްތަކާއި ހުޅުހުޅުވާލީ ސެކިއުރިޓީސް މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައެވެ. އަދި އެއީ ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ފަރާތެއްނަމަ، އެޤައުމެއްގެ ސެންޓްރަލް ބޭންކުން ނުވަތަ މާލީ އިދާރާތަކުން ބަލަހައްޓާ ފަރާތުން ހުއްދަ ދީފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.

(ކ) މިޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަންތައް އޮފީސް އެންމެ ފަހަރެއްގައި ބަހައްޓާ ޕެންޝަން އެސެޓްސް އާ ގެދޮން ފުރިހަމަ ކުރާކަން ނުޖެހޭނެއެވެ.

(ވ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އެސެޓް އިންވެސްޓްކުރުމަށް އެސެޓް މެނޭޖަރު ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްކުރަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތަށްތޯ ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ބަލަންވާނެއެވެ.

ކަސްޓޮޑިއަން 19.

(ހ) އެސެޓް މެނޭޖަރުން އިންވެސްޓްކުރާ ޕެންޝަން އެސެޓްސް ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޕެންޝަން ސްކީމުން އެއް ކަސްޓޮޑިއަން ޢައްޔަންކޮށް، ކަސްޓޮޑިއަން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާ ބަޔާންކުރާ އެގްރީމަންޓެއް އެކުލަވާލައި ކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ކަސްޓޮޑިއަން ޢައްޔަންކުރާނީ، ވާދަވެރި ބީލަމަކުންނެވެ. ބީލަމުގެ ކަންތައް ހިންގާނީ އުސޫލުތަކާއި ޝަރުޠުތަކާއި، އަދި ކަސްޓޮޑިއަން ކަމަށް ކުރިމަތިލާމީހުން ޕްރީ-ކޮލިފައިވުމަށް ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ކަނޑައަޅާގޮތަށް ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ކަސްޓޮޑިއަނަކަށް އެއްފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތްތަކުގެ އެސެޓްސް ބެލެހެއްޓުމާ ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް، ޕެންޝަން އޮފީހުގެ އެސެޓްސާއި، އޮޕަރޭޓިންގ ސްކީމާއި ރެކޯޑުތައް ހުރުމުން އެހެން ފަރާތްތަކުގެ އެސެޓްސާއި އަދި ކަސްޓޮޑިއަންގެ އަމިއްލަ އެސެޓްސްވެސް އެއްކޮށްގެން ގުޅުވައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކުންފުނި ސަބްސިޑިއަރީކަން ކަސްޓޮޑިއަނަކަށް ވެވޭނީ، ދިރާގައިވާ ޝަރުޠުތަކަށް ފުރިހަމަވާނަމައެވެ.

1. އެމަސައްކަތްކުރުމަށް ސެކިއުރިޓީސް މާކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ހުއްދަ ދީފައިވުމާއެކު، ތަންފީޒުކުރުމުގެ އެއްވެސް އަމުރެއް އެފަރާތުގެ މައްޗަށް ހިނގުމުން ނުދިއުމާއި، ލައިސަންސް ހިފަހައްޓާފައި ނުވުން.
2. ޕެންޝަން އޮފީހުގެ އެސެޓް މެނޭޖަރަކު ނުވުން އަދި އެސެޓް މެނޭޖަރަކާ ނުވަތަ ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުގެ މެންބަރަކާ ގުޅިފައިވާ އަދި ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށް ނުވުން.
3. އެސެޓް މެނޭޖަރަކު ނުވަތަ އެފަރާތާ ގުޅިފައިވާ އަދި ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށް ދަރަންޏަށް ފައިސާ ދޫކުރާ ނުވަތަ އެފަރާތުން ދަރަންޏަށް ފައިސާ ނަގާ ފަރާތަކަށްނުވުން.

(ބ) ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ކަސްޓޮޑިއަނުންނަމަ، އެފަރާތަކީ އެޤައުމެއްގެ ބޭންކިންގ އާއި މާލީ ހިދުމަތްތަކާއި ނުވަތަ ސެކިއުރިޓީސް މާކެޓް ރެގިއުލޭޓަރީ ފަރާތުން ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ، އަދި ތަންފީޒުކުރުމުގެ

އެއްވެސް ޤައުމެއް އެފަރާތުގެ މައްޗަށް ހިނގުމުން ނުދާ، އަދި ތައިސަންސް ހިފެހެއްޓިފައިނުވާ ފަރާތަކަށް ވުމާއެކު، ސެކިއުރިޓީސް މާރުކެޓް ރެގިއުލޭޓަރ ކަނޑައަޅާ އުޞޫލު ޝަރުތުތަކަށް ފުރިހަމަވާ ފަރާތަކަށް ވާންވާނެއެވެ.

(ށ) ކަސްޓޮޑިއަންގެ މަސައްކަތުގެ ތެރޭގައި ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ.

1. ޕެންޝަން އެސެޓްސް ކަމުގައި ހިމެނޭ ޗޫޗަރ ސެކިއުރިޓީސް ބަލައިގަން، ބެހެއްޓުން.

2. ޕެންޝަން އެސެޓްސްކަމުގައި ހިމެނޭ ޗޫޗަރތެސް ސެކިއުރިޓީސްގެ ރެކޯޑް ބެހެއްޓުން.

3. ޕެންޝަން އެސެޓްސް ކަމުގައި ހިމެނޭ މަނިޓަރީ ފަންޑުތަކާއި ޓްރާންސްފަރ ކުރުމާއި އިޝޫ ކުރުމާބެހޭ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ލިބިގަން، ބެހެއްޓުން.

4. ކަސްޓޮޑިއަންއާއި ހަވާލުކޮށްފައިވާ ޕެންޝަން އެސެޓްސްގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ހުންނަ ކޯރަސްޕޮންޑެންޓް އެކައުންޓުތަކުގައި، އެންޓްރީ ހެދުން.

5. މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ކުރުމަށްޓަކައި ޕެންޝަން އޮފީހުން ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން.

6. ޕެންޝަން އެސެޓްސް ލިބިގަތުމާއި ދޫކޮށްލުމާބެހޭގޮތުން ކުރާ އެގްރީމަންޓުތައް ހުންނަނީ މިޤާނޫނާއި، މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި ޕެންޝަން އޮފީހުން ކަނޑައަޅާ އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އަސާސީ އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ބެލުން.

7. މިޤާނޫނާ ނުވަތަ އެހެންވެސް ޤާނޫނަކާ ނުވަތަ ކަމާބެހޭ ގަވާއިދަކާ ނުވަތަ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސްތަކާ ޚިލާފުވާނަމަ ހިނދަކު، ޕެންޝަން އޮފީހުން އަންގާ އެންގުންތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ޢަމަލުކުރުން.

8. ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރެވޭނީ، މިޤާނޫނާއި، އެހެންވެސް އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރުމާ ގުޅޭ ގަވާއިދުތަކާއި، އިންވެސްޓްކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާ ޒިންމާދާރުވާން ޖަވާބުދާރީވާންކަން ހަދާންކުރުމާއި، އެއިން ކަމަކާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެކަންތައް އެންގުމަށް ކަސްޓޮޑިއަނަށް ކުރެވިފައިވާ އެގްރީމަންޓްގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެކަން ޕެންޝަން އޮފީހަށް އެންގުން.

9. ޕެންޝަން އެސެޓްސް އިންވެސްޓްކުރުމާބެހޭ ގޮތުން އެސެޓް މެނޭޖަރުން ޢާންމު ގޮތުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ފުރިހަމަ ކުރާތޯ ބެލުން.

10. ކަސްޓަޑީ އެގްރީމަންޓާއި، އަދި ކަސްޓޯޑިއަން ޒިންމާއުފުލަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުގައި ކަންތައްތައް ފުރިހަމަކުރުން.

(ށ) ޕެންޝަން އޮފީހާއި ކަސްޓޯޑިއަނާއި ދެމެދު ސޮއިކުރާ ކަސްޓަޑީ އެގްރީމަންޓްގައި، ތިރީގައިވާ ކަންތައްތައް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

1. ކަސްޓޯޑިއަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް.

2. ކަސްޓޯޑިއަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރަންޖެހޭ ގޮތް.

3. ކަސްޓޯޑިއަންގެ އުޖޫރައާއި އަދި އެހެނިހެން ދައްކަންޖެހޭ އެހެނިހެން ޚަރަދުތަކާއި އަގުތައް ކަސްޓޯޑިއަންގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައިވާ އެސެޓްސްގެ ނިސްބަތުން ކަނޑައަޅާނެ ގޮތް.

4. ސެކިއުރިޓީސް މާރކެޓް ރެގިއުލޭޓަރީގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އެހެނިހެން ކަންތައްތައް.

(ނ) މިމާއްދާގެ ދަށުން ކަސްޓޯޑިއަންގެ ޙަވާލުގައި ހުންނަ ޕެންޝަން އެސެޓްތަކަކީ ކަސްޓޯޑިއަންގެ އަމިއްލަ މިލްކެއް ނޫނެވެ. އަދި އެއީ އޭނާގެ މައްސަލަ ތަންފީޛުކުރުމާ ކަރުޒުގައި، އަދި ކަސްޓޯޑިއަން ބަނގުރޫޓުވުމުގެ ކަރުޒުގައި އަސަރުކުރާނެ އެއްޗެއް ނޫނެވެ.

(ރ) އޭޖެންޓް އެންޖީ ފިހާރަތައް ގުޅިގެން އިންވެސްޓްކުރާ އެސެޓްތަކުގެ މައްޗަށް މިމާއްދާއެއް ނުހިނގާނެއެވެ.

ރިޓަޔަރމަންޓް ޢުމުރު

20. (ހ) މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން ލިބޭ ޢުމުރަކީ 65 އަހަރެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން ލިބޭ ޢުމުރު ހަމަވުމުން، ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ދަށުން ޖާއިޒުކުރާ އުޖޫރައާއި ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓްގައި ބާކީ ހުންނަ އަދަދަށް ބިނާކޮށް، މި ސްކީމުގެ ބައިވެރިންނާއި އުޖޫރައިގެ ވާރުތަވެރިންނަށް ހަމަޖެހޭ އިންތިޒާމުތަކުގެ ފައިސާ ޕްރޮވައިޑަރުން ގޮތުގެ ގަވާއިދުތައް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ބަޔާންކުރާތާ 12 (ބާރަ) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕެންޝަން އޮފީހުން ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މިގޮތުން ތިރީގައިވާ އިސްތިސްނާތައް ލިބިދެވޭނެއެވެ.

1. މި ސްކީމުގެ ބައިވެރިންނަށް މަރުވަންދެން ލިބިދޭ ޢައިނުބަހާއިމް

އެނުއިޓީ.

2. މި ސްކީމްގެ ބައިވެރިޔަކަށް ނުވަތަ އެބައިވެރިޔަކު ކަނޑައަޅާފައިވާ ވާރިސަކަށް އުމުރަށް ލިބިދޭ ޖޮއިންޓް އެނުއިޓީ.

3. މަދުވެގެން ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި އަހަރުތަކެއް ހަމަވަންދެން ގެރެންޓީ ޕީރިއަޑް ދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ، އުމުރަށް ލިބިދޭ ގެރެންޓީ އެނުއިޓީ.

4. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންޝުއަރަންސް ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތަކުން ހޯދިފައިވާ އެހެނިހެން އެނުއިޓީސް.

5. މި ސްކީމްގެ ދަށުން އުމުރަކަށް ލިބިދޭ އެނުއިޓީއަކީ ހިނގާ ޚަރަދުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު އެކަށީގެންވާ އެއްޗަކަށް ނުވާނަމަ، އެމީހެއްގެ އުމުރު ދުވަހަށް އަންދާޒާކުރާ އަދަދަކަށް ބިނާކޮށް ދިގުމުއްދަތަކަށް ބަހާލައިގެން އެނުއިޓީ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާ ލިބިދެވޭނެއެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީން ސްކީމްގެ ބައިވެރިންނަށް އިންޝުއަރަންސްގެ ގޮތުން އެނުއިޓީއެއް ފޯރުކޮށްދެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން މި އެނުއިޓީ ފޯރުކޮށްދެވޭނީ މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންޝުއަރަންސް ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތަކުން މި ޕްރޮވައިޑަރ އަދި މި އެނުއިޓީ ހިސާބުކުރުމުގައި ބަލާފައިވާ ކަންތައްތަކާ ހެދުން ދިޔުމެވެ. މި އެނުއިޓީއަށް ފައިސާދޫކުރުން، ކޮންޓްރެކްޓް އެއްބަސްވުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންޝުއަރަންސް ކުންފުނިތަކުން ދޫކުރާކަމަށް ވާނަމަ، އެކަން މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީއަށް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންޝުއަރަންސް ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުން އަންގަންވާނެއެވެ. މިޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކަށް ލައިސަންސް ދިނުމާއި، އެފަރާތްތަކުން އަމަލުކުރަންވީ ގޮތާއި، ރިޕޯޓިންގ ސްޓޭންޑަރޑްސް އެކައުންޓިންގައި ހުނަރު ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމާ ފަރާތްތަކަށް ޓްރާންސްފަރ ކުރަންވީގޮތާއި، އެފަރާތްތަކުން ޕްރޮޑަކްޓްތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ބާވަތްތަކާއި، އެނުއިޓީސް ކަމާބެހޭ ކަންކަން މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީއާއި ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންޝުއަރަންސް ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކާ ހަމަޖައްސާނެއެވެ.

(ބ) ސްކީމްގައި ބައިވެރިވެފައިވާ ކޮންމެ މެމްބަރަކުވެސް، ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަވާކަށް، ފަސްވެގެން އުމުރު ހަމަވުމުގެ 6 (ހައެއް) މަސް ކުރިން ލިޔުމަކުން އަންގައި، ސްކީމްގެ ދަށުން ލިބިދޭ އިނާޔަތްތައް ލިބިގަތުމަށް އެދި ފޯމު އެފަރާތަކުން ލިބުނުގޮތް ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީން

ހަމަޖެއްސަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޕެންޝަން އެކައުންޓުގެ ބާކީ، އެނުއިޓީ ގަނެވޭ ވަރަށްވުރެ ދަށްވުން ނުވަތަ ދިގުމުއްދަތެއްގައި ހަރަދުކުރުމަށްފަހު ބާކީވާނަމަ އަންނަނި ކޯން މިންވަރަކަށްވުރެ އެކައުންޓުގެ ބާކީ ދަށްވުމުންކަމުގައި ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މި އެކައުންޓުން ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ބައިވެރިންނަށް ފައިސާ ދޫކުރެވޭނެ އުސޫލުތަކެއްވެސް ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. މިގޮތުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އެކައުންޓުގައި ބާކީ ހުންނަންޖެހޭ މިންވަރަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގެ އެއްވެސް ބައިވެރިއަކު ޕެންޝަން ލިބޭ އުމުރު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ މިޤާނޫނުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ލިބުމުގެ ކުރިން މަރުވެއްޖެނަމަ، އެމީހެއްގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓުގައި ހުންނަ ފައިސާ އެމީހެއްގެ ވާރިސުން ނުވަތަ ވާރިސުންނަށް ވަރުވަރުގެ ބަހާލެވޭނެ ގޮތް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ރ) ވެރިކަމުގެ ބަދަލުން ކަމާބެހޭ ހަމަޖެއްސުމާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓުގައި ހުރި ފައިސާ ދޫކުރެވޭނީ ބައިވެރިޔާގެ އުމުރު ހަމަވުމުންނެވެ.

(ބ) ފައިސާ ދޫކުރެވޭނެ ގޮތް ކަނޑައެޅުމުގައި އެއްގޮތް ހަމަޖެއްސުމަށް ފަރާތްތަކުން ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓުގައި ހުރި ފައިސާ ދޫކުރެވިދާނެއެވެ.

(ޅ) ފައިސާ ދޫކުރުމުގެ ގަވާއިދު ތައްޔާރުކޮށް ޢާންމުކުރުމުގެ ޒިންމާ ހުންނާނީ ޕެންޝަން އޮފީހަށެވެ. މި ގަވާއިދު ޕެންޝަން އޮފީހުން ހަދާ ޢާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

(ކ) މިސްކީމުގެ ބައިވެރިންނާއި ފައިސާގެ ކަންތައް ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރު ބަލައިގަނެ އެކަމާ ގުޅޭ ގަވާއިދު ޕެންޝަން އޮފީހުން ހަދައި މިޤާނޫނު ފާސްވުމުން ތަންފީޒުކުރަންވާނެއެވެ.

(އ) ޕެންޝަން އޮފީހުން ސްކީމުގެ ބައިވެރިޔަކަށް ފައިސާ ދޫކުރުމުގެ ތަފްސީލު ޕެންޝަން އޮފީހުން

ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ބައިވެރިއެއްގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓުގައި، އުމުރާއެއްގެ އުމުރުން 55 އަހަރު ހަމަވާއިރު، ޖަމާވެފައިހުރި ފައިސާގެ ނިސްބަތުން، ޕެންޝަން އޮފީހުން ޕެންޝަން ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ބަހާލުމުން ކޮންމެ މަހަކު ލިބޭ ޕެންޝަނުގެ އަދަދު އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދުގެ ދެގުނައަށްވުރެ ބޮޑުވާނަމަ، ސްކީމުގެ ދަރުން ބެނިފިޓް ލިބުމަށް އެދިފައިވާނަމައެވެ. މިފަދަ ބާރަތްމަތުކުރުގައި މުވައްޒަފުގެ ފަރާތުންނާއި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ދޭންޖެހޭ ކޮންޓްރިބިއުޝަން ހުއްޓުމަކަށް އަންނަންޖެހޭނެއެވެ. މިގޮތުން އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަނުގެ އަދަދަށް އަންނަ ބަދަލާ ގުޅިގެން، މިމާއްދާގެ ދަށުން ބެނިފިޓް ހޯދުމުންދާ ފަރާތްތަކަށް، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަން ބަޔާވާ ފަދަ ބާރަތެއް ގުޅުވިއްޖެނަމަ ކޮންމެއަހަރެއް ކުރިން ގޮތުގެ ގަވާއިދު ޕެންޝަން އޮފީހުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) ޕެންޝަން އޮފީހުން މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ނުވަތަ އިންޝުއަރެންސް ރެގިއުލޭޓަރީ ފަރާތުން ހުއްދަދޫކޮށްފައިވާ ގޮތެއްގެމަތީން ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތްތަކެއް ޑިސްއެބިލިޓީ އިންޝުއަރެންސް ކުރުމުގެ ކޮންތަކެއް ހަމަޖެއްސިދާނެއެވެ. މިކަން ފައިނޭންސް ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ ދައްކާނީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކުންނެވެ. އަދި ޕެންޝަން އޮފީހުން، ސްޓާފް ސްކީމުގެ ކޮންޓްރިބިއުޝަން ބަދަލުކޮށް މިނިސްޓްރީގެ ލަފާއާއެކު، އަމިއްލަ މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާއި މަސްވެރިން ޑިސްއެބިލިޓީ އިންޝުއަރެންސް ސްކީމުގައި ބައިވެރިކުރުވުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅާ ހުއްދަ ގަވާއިދުތަކާ މިޤާނޫނަށް ބަދަލުގެނައުން ފަށާތާ 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވާލެވިދާނެއެވެ. ޕެންޝަން އޮފީހުން އިންޝުއަރެންސް ޚިދުމަތް އަމިއްލަ ފަރާތްތަކަށާއި ކުރާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ތެރެއިން މި ސްކީމުގެ ދަށުން ލިބިދޭންޖެހޭ ބައްޓަމެއް ފުރިހަމަކުރެވިދާނެއެވެ.

ސްކީމަށް ދައްކާ ފައިސާއިން ޓެކްސް ދެއްކުމުން އިސްތިސްނާވުން

21. އެއްވެސް ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތަކުން ޓެކްސް ދައްކަން ޖެހޭ އާމްދަނީގެ އަދަދު ކަނޑައަޅުމުގައި، ސްކީމަށް ދައްކާ ފައިސާގެ އަދަދު ނުހިމެނޭނެއެވެ.

އެއްވަޒީފާއިން އަނެއް ވަޒީފާއަށް ބަދަލުވުން

22. މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާ ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަން ބަދަލުވިކަމުގައި ވިޔަސް، އޭނާގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓް ބަދަލުނުވާނޭ ގޮތުގެމަތިން ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީ އެ އެކައުންޓް ދަމަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ސްކީމަށް ފައިސާ ނުދެއްކުން

23. (ހ) މިގާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން، ސްކީމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ނުދައްކައިފިނަމަ، ނުދައްކާ އަދަދު ފައިސާއާއި، ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީ ކަނޑައަޅާ ޖޫރިމަނާއެއް، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ދައްކަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ދައްކާ ފައިސާއަކީ، މުވައްޒަފުގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރަންޖެހޭ ފައިސާއެކެވެ. މިގޮތުން ޖޫރިމަނާ ކުރުވާ އަދަދު ކަނޑައަޅަންވާނީ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދާއި އަދި ފައިސާ ނުދައްކާ ހިނދު މުއްދަތަށް ބެލުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) މި ސްކީމް ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ތަކުގެ ރިޕޯޓެއް މި ގާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހެޅުމަކީ ވަޒީފާ ދޭފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ. މިފަދައިން އަމަލު ނުކުރާނަމަ ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީ ކަނޑައަޅާގޮތެއްގެމަތިން ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާވާގޮތަށް ވަޒީފާ ދޭފަރާތް ޖޫރިމަނާ ކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީން ވަޒީފާއަދާ ކުރާ ފަރާތްތަކާއި ވަޒީފާ ދޭފަރާތްތަކުން ދައްކާފައިވާ އަދި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ތަކުގެ ރިކޯޑު ވަކިވަކިން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ރ) ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތްތަކާ ބެހޭގޮތުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ރެކޯޑުތަކާއި ޑިޕާޓުމަންޓަށް ބަލައި ފޮޓޯކޮޕީކުރުމުގެ ބާރު ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެ ރެކޯޑުތަކެއް ބަލަހައްޓަންވާ ގޮތުގެ ގަވާއިދު ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީން ހަދަންވާނެއެވެ.

(ބ) ވަޒީފާ ދޭފަރާތްތަކުން ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކައިގެން ކޯޓަށް އެމައްސަލަ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ ކިހާ މުއްދަތެއްގައި ކިހާ އަދަދެއްގެ ފައިސާ ނުދައްކައިގެންކަމާއި މިގޮތުން ފައިސާ ނުދައްކާ ހުރެވޭނެ އެންމެ ދިގު މުއްދަތާއި ފައިސާގެ އަދަދުގެ ލިމިޓް ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީ ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. މިފަދަ މައްސަލަތައް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ބާވަތްތަކުގައި މިގާނޫނުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި ޖޫރިމަނާއާއި އަދި ޕެންޝަން އޮތޯރިޓީގެ ވަކީލުން ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ބާރާއި ހިނގާ ޚަރަދު ވަކިވުމުގެ އެހެނިހެން ޚަރަދުތައް ދައްކަންވާނީ

ވަޒީފާދޭ ފަރާތުންނެވެ.

(ބ) ވަޒީފާދޭ ފަރާތް އިފްލާސްވާ ހާލަތްތަކުގައިވިޔަސް ވަޒީފާއަދާ ކުރާ ފަރާތްތަކަށް ހައްޤުވާ އުޖޫރަ އަދާކުރަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އޮފީހަށް ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކަންވާނެއެވެ.

ފައިޑިއުޝަރީން ގަވާއިދާ ހިލާފުވުން

24. (ހ) ފައިޑިއުޝަރީން، ގަވާއިދާ ހިލާފުވެއްޖެނަމަ އެކަމުގެ ޒިންމާ އެފަރާތުން އުފުލަންޖެހޭނެއެވެ. އަދި އެބަޔަކު ހިންގި މީހާއާއި ފައިޑިއުޝަރީއަކާ ގާތީ ޝަރީކުވެއްޖެނަމަ، އެފަރާތް ވަކިވަކިން ނުވަތަ އެކުގައި އެކަމުގެ މަދަނީ ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭނެއެވެ. އަދި ގަވާއިދާ ހިލާފުވުމަކީ ދެގޮތަކުން ކުރި ބަދަލުވި ކަމުގެ ބާވަތުން މަދަނީ ނުވަތަ ޖިނާއީ ކުށެއްކަމުގައި މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަމާބެހޭ ކޯޓަކުން ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.

(ށ) އެއްވެސް ފައިޑިއުޝަރީއަކަށް އެހެން ފައިޑިއުޝަރީއަކު އެފަރާތުގެ ވާޖިބުއަދާކުރުމުގައި ގޯސް ހިލާފު ޢަމަލެއް ކުރިކަން އެނގޭކަމަށްވާނަމަ، ނުވަތަ އެނގެންޖެހޭނަމަ، އެފައިޑިއުޝަރީއަކު ކުރި ޢަމަލަކުން ދެފަރާތުން ވުސް ޖިންސާވާން ޖެހޭނެއެވެ. ގޮސް ސަމާލުކަމުގައިވާ ފައިޑިއުޝަރީއެއްގައި ވަޒީފާއަދާކުރާ މީހަކު ކުރާ ޢަމަލުކަން، ފައިޑިއުޝަރީން ފުރިހަމައަކަށް ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭނެއެވެ.

(ނ) އެއްވެސް ފައިޑިއުޝަރީއަކު، އޭނާގެ އަމިއްލަ ބޭނުމަކަށް ނުވަތަ ފައިދާއަކަށް ނުވަތަ އޭނާއާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުގެ ފައިދާއަކަށް ޕެންޝަން އެސެޓްސްގެ ބޭނުންކުރުމަކީ ފައިޑިއުޝަރީގެ ވާޖިބާ ހިލާފުވާކަމުގައިވާނެއެވެ. ޕެންޝަން އެސެޓްސްއާ ބެހޭ އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ފައިޑިއުޝަރީއާ ގުޅިފައިވާ ފަރާތަކާއެކު ކުރުމަކީ ފައިޑިއުޝަރީގެ ވާޖިބާ ހިލާފުވާކަމުގައިވާނެއެވެ.

(ރ) ތިރީގައިވާ ކަންކަމަކީ ފައިޑިއުޝަރީގެ ވާޖިބާ ހިލާފުވާނޭ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭކަންތައްތަކެވެ.

1. މިޤާނޫނާ ހިލާފަށް ޕެންޝަނާގުޅޭ އެއްވެސް އިންވެސްޓްމަންޓެއް ނުވަތަ ޚަރަދެއް ކުރުން ނުވަތަ އިންވެސްޓްމަންޓެއް ނުވަތަ ޚަރަދެއް ކުރުމަށް ހުއްދަ ދިނުން.
2. ޤަވާޢިދާއި ޚިލާފު ގޮތުގައި، މިޤާނޫނާ ހިލާފަށް އެއްވެސް އެގްރީމަންޓެއް ކުރުން.

3. ސްކީމާ ގުޅޭ ގޮތުން ކޮންފަރިވާ ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ދަށުން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އަދާނުކުރުން.

(ށ) ޓްރަސްޓީއަކު ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި ސަލާމަތް ކިބާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި ޓްރަސްޓީއަކު ތިރީގައިވާ ގޮތަށް ޓްރަސްޓް ދެއްކުމަށް ކޯޓުން ނިންމަންވާނެއެވެ.

1. ލިބުނު ގެއްލުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ތިންގުނައަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކަށް ޓްރަސްޓް ދެއްކުމަށް.

2. ލިބުނު ގެއްލުން އަސްބާބު ހުރިމަށް ހުކުމް ކޯޓުން ވަކިކުރުމުގެ ފާހަގަ އެޅިނޑިން ހުކުމް.

(ނ) ޓްރަސްޓީގެ ވާޖިބު އަދާނުކުރިކަން ސާބިތުވާ މިހާލު ނުވަތަ ކޯޓުން ޝަރީޢަތުން، ސްކީމަށް އެއްވެސް ހުކުމްކުރެވޭ ދުސްތޫރުން މަދުވެގެން 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް މަނާކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) ޕެންޝަން ސްކީމްގެ ބައިވެރިންނާއި، ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާއި، މުސްތަފީދު މި ސްކީމްގައި ހިއްސާވާ އެހެނިހެން ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތައް ބެލުން ނިޒާމުގެ ޕެންޝަން އޮމްބުޑްސްމަން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ޕެންޝަން އޮމްބުޑްސްމަން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުތަކުގައި މި ނިޒާމު ބަޔާންކުރެވިފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.

25. (ހ) ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ލިބިދެންޖެހޭ އެންމެހައި އޮލްޑޭޖް ޕެންޝަންގެ ބައްޔިތުމާލް ރައްކާތެރިކުރެވޭނެއެވެ. މި ޤާނޫނަށް އިސްލާހުކުރަން ފަށާއިރު އުމުރުން 63 އަހަރު ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ދުވަސްވީ މުވައްޒަފުން މި ޤާނޫނުގެ ކުރިން ހުރިފަދައިވާ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ލިބިފައިވާ އޮލްޑޭޖް ޕެންޝަން ބައްޔިތުމާލު މިޤާނޫނުން ރައްކާތެރިކުރަންވާނެއެވެ.

ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޕެންޝަން ޚިދުމަތުގެ އިންތިޤާލީ އިންތިޒާމް

(ށ) މި ޤާނޫނަށް އިސްލާހުކުރަން ފަށާއިރު އުމުރުން 65 އަހަރުނުވާ ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ލިބެންޖެހޭ އޮލްޑޭޖް ޕެންޝަން ބައްޔިތުމާލް ސަރުކާރުގެ ރިކޮގްނިޝަން ބޮންޑެއް ގެ ގޮތުގައި އުނިހުރިގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރެވޭނެއެވެ. މިގޮތުން ޖަމާކުރެވޭ ރިކޮގްނިޝަން ބޮންޑެއް ވާންޖެހޭނީ މި ޤާނޫނަށް އިސްލާހުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން އުނިހުރަކަށް ލިބެންޖެހޭ އޮލްޑޭޖް ޕެންޝަން ބައްޔިތުމާލާ އެއްވަރުގެ ކެޕިޓަލް އެއްކަމުގައެވެ. އަދި ކެޕިޓަލް މިނިސްޓަރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީ ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ

އިންޑެކްސްކޮށް ބޮންޑުން އިންޑެކްސްކޮށް ދެވޭނެއެވެ.

(ނ) ޕެންޝަން އޮފީހުގެ ބޯޑު ބައްޓަންކުރެވޭތާ 6 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މިޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަންފަށާއިރު އުމުރުން 63 އަހަރު ނުވާ ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަށް އެކްރޫޑް ޕެންޝަންގެ ބަދަލުގައި ދެނެގަންނާނެ އަދި ރިޕޯޓް އިސްތިޙްޤާޤު ޕެންޝަން އަދަދު ބަޔާންކޮށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މި އިސްތިޙްޤާޤު ކަނޑައެޅުމުގައި ތިރީގައިވާ ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.

1. ޕެންޝަން އުމުރު ހަމަވާ ހަމައަށް ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޚިދުމަތުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ މުއްދަތަށް ލިބެމުންދިޔަ ޕެންޝަން، އެ އުމުރު ހަމަވަންދެން ލިބެންވާނެއެވެ.

2. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕެންޝަން އުމުރު ހަމަވުމުން ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަށް، މިޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ޚިދުމަތުގެމިން އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް ލިބޭ އަސާސީ ޕެންޝަން އަދި / ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ލިބެންވާނެއެވެ.

3. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޭން ހަމަޖެހިފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ކަނޑައެޅޭނީ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓުގެ ޖުމްލަ ބާކީއަށެވެ. މިގޮތުގައި އެކްރޫޑް ބެނެފިޓް ވަޒަންކުރުމަށް ޖަމާކުރެވިފައިވާ ރިކޮގްނިޝަން ބޮންޑްސްވެސް ހިމެނެއެވެ.

4. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ލިބެންޖެހޭ އެކްރޫޑް ޕެންޝަންގެ ބަދަލުގައި މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން ސަރުކާރުގެ ރިކޮގްނިޝަން ބޮންޑެއްގެ ގޮތުގައި އެމުވައްޒަފުގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރަންވާނެއެވެ. އެކްރޫޑް ޕެންޝަންގެ ބަދަލުގައި ވަޒަންކުރުމުގެމިން އެކައުންޓަށް މުވައްޒަފުންގެ ޖަމާކުރެވޭ ރިކޮގްނިޝަން ބޮންޑް ޖަމާކުރުމުން، އެ ރިކޮގްނިޝަން ބޮންޑްތަކާ އެމެންބަރުގެ ޤާނޫނީ މިލްކުކަމެވެ. އަދި އެ ބޮންޑްސް ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ބައްޔާ ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

މާނަ

26. ލަފްޒެއް ނުވަތަ ޢިބާރާތެއް ތިރީގައި މިވާ މާނަ ނޫން އެހެން މާނައެއްގައި ބޭނުންކޮށްފައި ވާކަން ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ހާލަތުގައި ލަފްޒުގެ

ނުވަތަ އެޢިބާރާތުގެ މާނަ މިޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ތިރީގައި މިވަނީއެވެ.

"ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހިނގާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމުގެ ބައިވެރިއަކަށް އަދި/ނުވަތަ ބައިވެރިއެއްގެ ފަރާތުން ދައްކާ ފައިސާއާއި، އެފައިސާ އިންވެސްޓްކުރުމުން އެއަށް ލިބޭ ފައިދާއާއި، ގެއްލުމާއި، ހުއްދަކުރެވޭ ޚަރަދުތައް ނިސްބަތްވާގޮތަށް ބަލަހައްޓަމުންދާ އެބައިވެރިއެއްގެ ވަކި އެކައުންޓެކެވެ.

"ޕެންޝަން އެސެޓްސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ފަންޑުތަކުގެ ދަށުން ހިނގާ، މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ނަގާ ފައިސާއާއި، އެފައިސާ އިންވެސްޓްކުރެވިގެން ލިބޭ ފައިސާއެވެ.

"ސްކީމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރެވޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމަށެވެ.

"މުވައްޒަފު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތަށް (ކުރިން ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ މީހުން ނުހިމެނޭގޮތަށް) އަދި ފުލުހުންނާއި ސިފައިން ހިމެނޭގޮތަށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި މުވައްޒަފަށް ދީފައިވާ މާނަ ދޭހަވާގޮތެވެ.

"ވަޒީފާދޭ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ވަޒީފާއާ ބެހޭ ޤާނޫނުގައި އެފަރާތަށް ދީފައިވާ މާނަ ދޭހަވާގޮތެވެ.

"ޕެންޝަން ފަންޑު މެނޭޖަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޕެންޝަން އެސެޓުގެ ބެލެހެއްޓުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުގައި ޕެންޝަން ފަންޑު މެނޭޖަރުކަމުގައި ކަނޑައަޅާ މެނޭޖަރަކަށް އިނާޔަތްކޮށްފައިވާ ފަރާތެވެ.

"ކަސްޓޯޑިއަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޕެންޝަން އެސެޓް ބަލަހައްޓާ ނުވަތަ އެޑްމިނިސްޓަރކުރާ ޕެންޝަން އެސެޓް ޖަމާކުރާ ބެލެހެއްޓުމުގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ބޭންކު ފަދަ ފަރާތެކެވެ. ކަސްޓޯޑިއަނަކީ މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ދޫކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކަށެވެ.

"ޕެންޝަން އުމުރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރެވޭ ޕެންޝަން ސްކީމުން ޕެންޝަން ދޭ އުމުރަކަށެވެ.

"ޕޭ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޕެންޝަން އުމުރުގެ ބައިތަކެވެ.

"ޑިފައިންޑް ބެނިފިޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މިހާރުގެ ނުވަތަ ކުރީގެ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ނިސްބަތުގެ ބާރު ތިބިފައިވާ ބަލާ މީހުންނާއި ވަޒީފާ ސަރުކާރުގެ، މިހާރު ނުވަތަ ވަޒީފާ ސަރުކާރުގެ ކުރީ

ކަމުގައި އެއްވެސް މަސްވެރިކަމެއް ސީދާ ނުވަތަ ނުސީދާ ގޮތުން ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިވިލްސަރވިސްއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި މިލަފްޒަށް ދީފައިވާ މާނަ ދޭހަވާގޮތަށެވެ.

"**އެނިއުއިޓީ**" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްކީމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތަކުން، އެފަރާތަށް ނުވަތަ އެފަރާތުގެ ބެނިފިޝަރީން ޢުމުރު ދުވަހަށް، މަހަކު ވަކި ޢަދަދެއްގެ ފައިސާއެއް ލިބޭނެ ގޮތަށް، އިންޝުއަރެންސް ކުންފުންޏަކުން ގަންނަ އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީއަކަށެވެ.

"**އެސެޓް މެނޭޖަރު**" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޕެންޝަން އެސެޓް އިންވެސްޓްކުރާ، މެނޭޖްކުރާ، ނުވަތަ ޕެންޝަން އެސެޓް އިންވެސްޓްކުރުމާބެހޭގޮތުން، ޕެންޝަން އެޑްވައިސް ކުރުމުގެ ވަޒީފާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތަކަށެވެ. އެސެޓް މެނޭޖަރުން، މިޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ފިޑިއުޝަރީންގެ ތެރޭގައި ހިމެނެއެވެ.

"**ބެނިފިޝަރީ**" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސްކީމުގައި ބައިވެރިވެފައިވާ މީހަކަށް ލިބިފައިވާ ބަޔާނުގެ ދަށުން ސްކީމުގެ ފައިސާ ލިބެން ބަޔާންވާ އަދި ވާރުތަ ޙައްޤުވާ ބައެއް ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެފަރާތެއްގެ ވާރުތަވެރިންނަށެވެ.

"**ފިޑިއުޝަރީ**" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޕެންޝަން އާއި ޕެންޝަން އެސެޓްސާ ބެހޭ ކަންތައް ހިންގުމުގެ ނުވަތަ މުޢާމަލާތް ކުރުމުގެ ބާރު، ނުވަތަ އިޚްތިޔާރު، މިޤާނޫނުގައިވާ ފަދައިން އެފަރާތަށް ހަވާލުކުރުމުގެ ސަބަބުން، ނުވަތަ އެފަރާތުން ކުރުމަށް ހަވާލުކުރުމުގެ ސަބަބުން، ލިބިފައިވާ ފަރާތަކަށެވެ.

"**އޯޕަން އެންޑެޑް ފަންޑު**" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ އިންވެސްޓްމަންޓް ކުންފުނީގެ ގޮތުގައި ހިންގާ، އަދި އެކުންފުނީގެ ހިއްސާ ގަންނަ ފަރާތަށް، އެފަރާތަކުން ހިއްސާ ގަންނަ ނިސްބަތުން، ހިއްސާދާރަކަށް ވޯޓުގެ ޙައްޤު، ވަކި މިންވަރަކަށް ހިއްސާ ދޫކުރުމުގެ ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ކުންފުނިތަކަށެވެ. މީގެ ތެރޭގައި މިއުޗުއަލް ފަންޑްސްއާއި، އިންވެސްޓްމަންޓް ފަންޑްސްއާއި، ޔުނިޓް ޓްރަސްޓްއާއި، އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީތަކާއި، ގިނަ ފަރާތްތަކަށް ބައިވެރިވާ ގޮތަށް އިންވެސްޓްމަންޓްކުރުމުގެ ވިޔަފާރި ހިނގާ އެނޫން އެހެންވެސް ވަސީލަތްތަކެއް ހިމެނެއެވެ.

"**ސްކީމުގެ ބައިވެރިން**" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ އެމްޕްލޯޔަރުގެ ފަރާތުން އެމްޕްލޯއީކަން ވަޒީފާ ދެވޭ ފަރާތްތަކާއި ސްކީމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތުން

ސްކީމަށް ފައިސާ ދައްކާ މީހުންނަށެވެ.

"އަމިއްލަ ވަޒީފާގައި އުޅުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ވަޒީފާއާއި ބެހޭ ޤާނޫނުގައިވާ ފަދައިން އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ކަމުގައި ނުވާނޭހެން އަދި ވަޒީފާދޭ ފަރާތެއްގެ ބާރު ނުފޯރާނޭހެން ނުވަތަ ވަޒީފާދީ ފަރާތެއްގެ ބޭނުމުގެ ދަށުން ކުރާކަމަކަށް ނުވާނޭ ގޮތަށް، މުދާ ވިއްކައިގެން ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ދީގެން ނުވަތަ މަސައްކަތެއްކޮށްގެން އާމްދަނީ ހޯދުމަށެވެ.

"މަސްވެރިން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ކަމުގައި ނުވާނޭހެން އަދި އެމީހާ ދިރިއުޅުމަށް އާމްދަނީ ހޯދުމަށްޓަކައި މަސްވެރިކަން ކުރާ މީހުންނަށެވެ.

"ޓްރޭޑަބަލް އިންސްޓްރޫމަންޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ އެއްޗެއްގެ އަގު، އެހެން ސެކިއުރިޓީއެއްގެ މައްޗަށް ބިނާވެފައިވާ މާލީ ސެކިއުރިޓީސް އަށެވެ.

"އެކްޗުއަރީ ޕެންޝަން ބަޖެޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މިޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، ޕެންޝަން ނުވަތަ ރިޓަޔަރމަންޓް ބެނިފިޓް ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި އުޞޫލުތަކުގެ ދަށުން ލިބެންޖެހޭ އިނާޔަތަކަށް އޮތް ޙައްޤަށެވެ.

"ކެޕިޓަލް މާކެޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އޮތޯރިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލީ ސެކިއުރިޓީސްއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފެދިފައިވާ މުއައްސަސާއަށެވެ.

"ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އަސާސީ ޕެންޝަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ޕެންޝަން އުމުރުގެ އެންމެހައި ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އުމުރަށް ލިބެންޖެހޭ ޕެންޝަނެވެ.

"ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރިޓަޔަރމަންޓް ސޭވިންގްސް އެކައުންޓްގެ ބެލެންސް އެނިއުއިޓީގެ ގޮތުގައި ދެވޭ ފައިސާއަކާއި ނުވަތަ މިފަދަ އެހެން ފައިސާ ދައްކާދޭ ނިޒާމަކުން ޕެންޝަނުގެ ބައިވެރިންނަށް އުމުރު ދުވަހަށް ލިބިދޭ ޕެންޝަނަށެވެ.

"ޕެންޝަން އުމުރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ 65 އަހަރަށެވެ.

"ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުން މުސާރަދޭ ކޮންމެ މުވައްޒަފަކަށެވެ.

"ރިކޮގްނިޝަން ބޯޑުސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ސަރުކާރުގެ
މުވައްޒަފުންގެ އަކަޑެމިކް ޕްރޮފެޝަން ބައްޔަތުގެ ވަޒަންކުރުމުގެ ގޮތުން
ސަރުކާރުން ޤާއިމުކުރާ ބޯޑެއް ކަމަށެވެ.

"ޑިސްއޭބިލިޓީ އިންޝުއަރަންސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޚާއްސަ އުޒުރެއް
ބޭނުންވާފަދަ ޕެންޝަނެއް ދޫކުރުމަށް ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބިނާކޮށް
ބައްޔަތު ހިފުމުގެ ދަށުން ރާއްޖޭގައި ކޮށްދޭ އިންޝުއަރަންސް އެއްޗެވެ.

"މެޑިކަލް ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ
އެންމެގެ ޒުވާނި ނުވަތަ އެހެންގޮތަކުން ވަޒީފާގެ މުއްދަތު
ދިގުކުރާނެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސަރުކާރުގެ މުއްދަތު ހިނގާފައި
ޕެންޝަނަށެވެ.

27. މި ޤާނޫނަށް އިޞްލާޙު ގެނައުން، މި ޤާނޫނު ފާސްވުމާ ޖަހާލެވޭނީ ޤާނޫނަކުން
ފަހުގައެވެ. ޤާނޫނަށް އިޞްލާޙު